

Berekening van het gemiddelde aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte per wildbeheereenheid voor de periode 2014-2016

Adviesnummer:	<u>INBO.A.3585</u>
Auteur(s):	Yasmine Verzelen
Contact:	Niko Boone (niko.boone@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	Afspraak (jaarlijks terugkerend)
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos Cel Fauna en Flora Beleid T.a.v. Bert Verbist Koning Albert II-laan 20 bus 8 1000 Brussel bert.verbist@vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Joris Janssens (joris.janssens@vlaanderen.be)

Dr. Maurice Hoffmann Administrateur-generaal wnd.
--

Aanleiding

De gewone jacht op patrijs is geopend van 15 september tot en met 14 november (BVR 28/06/2013¹). De jacht op patrijs mag alleen worden uitgeoefend binnen een erkende wildbeheereenheid (WBE) als aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan (BVR 25/04/2014²):

- De opeenvolgende wildrapporten wijzen uit dat voor het geheel van jachtterreinen die tot de WBE behoren, gedurende de drie voorgaande kalenderjaren een gemiddelde dichtheid waargenomen is van minstens drie broedparen patrijzen per 100 ha open ruimte.
- Uit het faunabeheerplan blijkt dat een patrijsvriendelijk beheer wordt gevoerd.

Vraag

Het aanleveren van een tabel met per wildbeheereenheid het gemiddelde aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte in het voorjaar, op basis van de gerapporteerde voorjaarsstand over de afgelopen drie jaar.

Toelichting

1 Inleiding

Omdat op 1 juli 2014 de jachtwetgeving gewijzigd is en omdat dit een impact heeft gehad op de formulering van de voorwaarden voor patrijzenjacht, op de inhoud van wildrapporten en op de weergave van jachtterreinen die tot de WBE behoren, wordt gevraagd om deze berekening op volgende wijze uit te voeren:

- Voor het jaar 2014: de berekening op dezelfde wijze als in het advies INBO.A.3330.
- Voor de jaren 2015 en 2016: de berekening op basis van volgende gegevens:
 - Het aantal koppels patrijzen vermeld in de wildrapporten 2016 (handelend over de voorjaarsstelling 2015) en 2017 (handelend over de voorjaarsstelling 2016) van elke WBE.
 - De oppervlakte van de jachtterreinen die tot de WBE behoren zoals weergegeven in de kaartlaag die door Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV) in opdracht van het Agentschap voor Natuur- en Bos (ANB) voor dit doel ter beschikking werd gesteld.
 - De kaartlaag geeft de toestand van de jachtterreinen weer op 1 juli 2015.
 - De kaartlaag is, omwille van enkele onzekerheden, geoptimaliseerd in samenspraak met HVV.
 - De oppervlakte open ruimte in de jachtterreinen moet berekend worden door een overlay te maken met een actuele bodemgebruikskaart (Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart - Toestand 2016). Daardoor zullen enkel die oppervlakten van de jachtterreinen die tot

¹ Art. 4. § 1. Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018 (B.S. 3 juli 2013)

² Art. 22. Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend (B.S. 2014)

de WBE behoren in rekening gebracht worden die door ANB, HVV en INBO destijds werden beschouwd als potentieel patrijzenhabitat.

2 Beschikbare gegevens

De in dit advies berekende waarden zijn gebaseerd op cijfers afkomstig van volgende bronnen:

- Wildrapporten zoals beschikbaar in het e-loket op 26/06/2017, voorjaarsstand van 2014, 2015 en 2016.
- Biologische_Waarderingskaart_en_Natura_2000_Habitatkaart_Toestand_2016_Shapefile : shapefile, bevat de Biologische Waarderingskaart (BWK), een uniforme inventarisatie en evaluatie van het gehele Vlaamse grondgebied aan de hand van een set karteringseenheden die staan voor vegetaties, bodembedekking en kleine landschapselementen (lijn- en puntvormige elementen).
- Bwk2016_Eenh1_open-gesloten: Excel-bestand, bevat de verschillende habitatomschrijvingen gebruikt in de BWK met indicatie of dit open of gesloten habitat is voor patrijs.
- WBE_binnengrenzen_2014_06_30_INBO: shapefile, bevat de werkingsgebieden van wildbeheereenheden gedigitaliseerd door Hubertus Vereniging Vlaanderen, toestand op 30/06/2014
- WBE_Overzichtkaart_30_10_2008: shapefile, bevat de werkingsgebieden van wildbeheereenheden gedigitaliseerd door ANB, toestand op 30/10/2008.
- 20160706_goedgekeurd2015_aangevuld_met_Voorstellen2016OntbrekendeWBEs: shapefile, bevat de jachtterreinen gedigitaliseerd door Hubertus Vereniging Vlaanderen, toestand op 06/07/2016.

3 Berekening van het aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte

De analyse maakt gebruik van de gegevens van de wildbeheereenheden zoals beschikbaar in het e-loket op 26/06/2017. Voor dit advies gebruikten we de gegevens van de voorjaarsstand van 2014, 2015 en 2016.

Aangezien er in het e-loket geen wijzigingen aangebracht zijn aan de gegevens van de wildrapporten van 2014 en de berekeningsmethode voor dat jaar dezelfde is als in het voorgaande advies, zijn de bekomen waarden voor het aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte identiek. Hieronder beschrijven we de berekeningsmethode voor 2014.

Via het wildrapport rapporteren WBE's jaarlijks de voorjaarsstand over een bepaalde oppervlakte. Door de gerapporteerde oppervlakte in rekening te brengen, kan de relatieve voorjaarsstand per 100 ha berekend worden. Om het aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte te bekomen, wordt die relatieve voorjaarsstand per 100 ha vervolgens gecorrigeerd voor het percentage open ruimte binnen de WBE op het ogenblik van de telling (de 'correctiefactor'). Omdat er geen afbakening van de werkelijk getelde oppervlakte beschikbaar is, gebruiken we het percentage open ruimte van het werkingsgebied van de WBE als correctiefactor. In de digitale kaart van Hubertus Vereniging Vlaanderen gingen we per jaar na van welke WBE's een afbakening van hun werkingsgebied in het voorjaar beschikbaar was. Wanneer dat niet het geval was, gebruikten we het werkingsgebied uit de shapefile van ANB, die de toestand van 2008 weergeeft.

Het percentage open ruimte binnen de WBE kan berekend worden in een geografisch informatie systeem (GIS) aan de hand van een vereenvoudigde Biologische Waarderingskaart en een digitale kaart van de werkingsgebieden van de WBE's. Indien de door de WBE gerapporteerde oppervlakte het werkingsgebied benadert, kan er van uitgegaan worden dat het percentage open ruimte van het werkingsgebied overeenkomt met dat van de oppervlakte die door de WBE geteld werd. Indien de gerapporteerde oppervlakte afwijkt van deze van het werkingsgebied van de WBE, kan het percentage open ruimte in vraag worden gesteld om het aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte te berekenen. Een correctiefactor berekend op basis van de kaarten van HVV wordt in de tabellen in bijlage 1 aangeduid in het blauw, een correctiefactor berekend op basis van de kaart van ANB in het oranje.

Op vraag van ANB pasten we de berekeningsmethode vanaf het jaar 2015 aan. In die methode wordt er geen rekening meer gehouden met de gerapporteerde oppervlakte vermeld in het wilddrapport. Er wordt daarbij van uitgegaan dat het aantal koppels patrijzen betrekking heeft op de oppervlakte van de jachtterreinen die deel uitmaken van de WBE. Aangezien de grenzen van de jachtterreinen sinds het vorige advies (INBO.A.3469) beschikbaar zijn voor alle WBE's, is het mogelijk om in GIS de oppervlakte open ruimte te berekenen binnen de jachtterreinen die deel uitmaken van de WBE. Door deze oppervlakte in rekening te brengen, kan het aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte voor 2015 en 2016 berekend worden.

Tenslotte wordt van de waarden voor 2014, 2015 en 2016 het gemiddelde genomen. Dat is de richtwaarde waarmee het Besluit werkt.

Voor WBE *Middenkempem* vonden we geen gegevens terug van de voorjaarsstand voor 2014. Voor deze wilbbeheereenheid konden we geen gemiddelde waarde berekenen, aangezien er geen gegevens voorhanden zijn voor de laatste drie jaren. Ontbrekende gegevens worden in de tabel in Bijlage1 aangeduid met NA.

Voor de WBE *Wulfsberg–Hollendries* is momenteel nog geen digitaal wilddrapport ondertekend en ingediend via het intranet van HVV. De gegevens gebruikt voor dit advies zijn degene ingevuld op de HVV-website eind maart 2017.

De methode van berekening voor twee recent erkende WBE's, *Austerlitz* en *Wild-, Jacht- en Natuurbeheer Diest-Oost*, wijkt licht af van deze voor de andere WBE's. Voor 2014 werden voor deze WBE's immers geen correctiefactoren berekend. Dit kwam omdat de import in de BackOffice hiervoor nog niet aangepast werd en de voorjaarsstand niet berekend werd. Voor beide WBE's beschikken we sinds dit jaar wel over voldoende gegevens en konden we de relatieve voorjaarsstand per 100 ha open ruimte berekenen voor het jaar 2014. Dat gebeurde op basis van de voorjaarstelling van 2014 en de oppervlakte open habitat berekend voor het jaar 2015. Het was daardoor mogelijk ook voor deze WBE's een gemiddelde waarde over de laatste drie jaar te berekenen.

4 Tabel

De tabel in bijlage 1 geeft per wildbeheereenheid het gemiddelde aantal koppels patrijzen weer per 100 ha open ruimte. Het gemiddelde is berekend op basis van de gerapporteerde voorjaarsstand voor de jaren 2014, 2015 en 2016.

Wanneer het gemiddelde aantal koppels patrijzen ≥ 3 (drempelwaarde), wordt dat in het vet aangeduid. De betreffende WBE voldoet in dat geval aan de eerste voorwaarde voor het uitvoeren van jacht op patrijs zoals gesteld in het Jachtvoorwaardenbesluit.

De tabel bevat volgende kolommen:

- Naam: de naam van de wildbeheereenheid.
- Provincie: de naam van de provincie waarin de wildbeheereenheid gelegen is.
- RelPatrijs_2014: de relatieve voorjaarsstand van patrijs in 2014 per 100 ha.
- cf_2014: de correctiefactor voor 2014 waarbij correctiefactoren in het blauw tot stand kwamen door gebruik te maken van het werkingsgebied zoals gedigitaliseerd in de shapefile van HVV en deze in het oranje van de shapefile van ANB.
- cor_relPatrijs_2014: de gecorrigeerde relatieve voorjaarsstand van patrijs per 100 ha open ruimte in 2014.
- Abs_Patrijs_2015: de gerapporteerde voorjaarsstand van patrijs in 2015.
- Opp_open: de oppervlakte open ruimte (ha) binnen de jachtterreinen aangesloten bij de WBE.
- Patrijs_per_Open_2015: de relatieve voorjaarsstand van patrijs per 100 ha open ruimte in 2015.
- Abs_Patrijs_2016: de gerapporteerde voorjaarsstand van patrijs in 2016.
- Opp_open: de oppervlakte open ruimte (ha) binnen de jachtterreinen aangesloten bij de WBE.
- Patrijs_per_Open_2016: de relatieve voorjaarsstand van patrijs per 100 ha open ruimte in 2016.
- Gem_aantal_koppels: het gemiddelde van de (al dan niet gecorrigeerde) relatieve voorjaarsstand van patrijs per 100 ha open ruimte over de periode 2014-2016. Indien er geen gegevens beschikbaar zijn voor de laatste drie jaar, is het gemiddelde niet berekend.
- Aantal gegevens: het aantal jaar waarvan de voorjaarsstand van patrijs beschikbaar was over de periode 2014-2016.

Bijlage 1

Digitaal bestand met per wildbeheereenheid het gemiddelde aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte over de periode 2014-2016.